

اختصارات پزشکی و اصطلاحات شایع

برای واحد پذیرش و منشی های بیمارستان سینا

تهیه شده در واحد آموزش

بیمارستان سینا

خرداد ۱۴۰۴

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۱		Angiography	آنژیوگرافی	تصویربرداری از عروق خونی با ماده حاجب.
۲		Antibiotic Sensitivity Test	آزمایش حساسیت آنتی‌بیوتیکی	تعیین موثرترین آنتی‌بیوتیک‌ها علیه عفونت‌ها.
۳	ABG	Arterial Blood Gas	گازهای خون شریانی	ارزیابی سطح اکسیژن و دی‌اکسید کربن در خون، برای کارکرد ریه و تعادل اسید و باز.
۴		Aspiration	آسپیراسیون	کشیدن مایع از بدن، مثلاً از مغز استخوان یا سایر اندام‌ها.
۵	BMP/CMP	Basic/Comprehensive Metabolic Panel	بررسی الکترولیت‌ها و عملکرد کلیه و کبد	ارزیابی الکترولیت‌ها، عملکرد کلیه و کبد.
۶		Biopsy	بیوپسی	نمونه‌برداری از بافت‌ها برای تشخیص بیماری‌ها.
۷		Blood Culture	کشت خون	تشخیص عفونت خون.
۸		Blood Tests & Laboratory Diagnostics	آزمایش‌های خون و آزمایشگاه	تست‌های خون برای ارزیابی عملکرد ارگان‌ها و تشخیص بیماری‌ها.
۹		Blood Tests in Cardiology	آزمایش‌های خون قلب	تروپونین، BNP، CK-MB، و چربی‌های خون.
۱۰		Bronchoscopy	برونکوسکوپي	مشاهده راه‌های هوایی و ریه‌ها.
۱۱		Cardiac Catheterization	کاتتریزاسیون قلب	اندازه‌گیری فشار و اکسیژن در حفره‌های قلب.
۱۲		Cardiac Imaging	تصویربرداری قلب	شامل اکوکاردیوگرافی، سی‌تی آنژیو، ام‌آرای قلب و اسکن پرفیوژن.
۱۳	Cardiac MRI	Cardiac MRI	ام‌آرای قلب	ارزیابی دقیق عضله قلب و عروق.

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۱۴		Colonoscopy	کولونوسکوپی	بررسی روده بزرگ با آندوسکوپی.
۱۵	CBC	Complete Blood Count	شمارش کامل سلول‌های خونی	شمارش کامل سلول‌های خونی، شامل گلبول‌های قرمز، سفید و پلاکت‌ها.
۱۶	CT Scan	Computed Tomography	سی‌تی اسکن	تصویربرداری سه‌بعدی از بدن با استفاده از اشعه ایکس و برنامه‌های کامپیوتری برای اصلاح تصاویر.
۱۷		Coronary Angiography	آنژیوگرافی عروق کرونر	تصویربرداری عروق کرونر با کاتتر.
۱۸	CRP	C-Reactive Protein	پروتئین واکنشی C	پروتئین واکنشی که نشان‌دهنده التهاب در بدن است.
۱۹	CT Angio	CT Coronary Angiography	سی‌تی آنژیوگرافی عروق کرونر	تصویربرداری از عروق کرونر.
۲۰		Diagnostic Imaging	تصویربرداری تشخیصی	مجموعه‌ای از روش‌های تصویربرداری برای تشخیص بیماری‌ها که شامل تصویربرداری با اشعه ایکس، امواج صوتی، میدان مغناطیسی و مواد حاجب است.
۲۱	Echo	Echocardiography	اکوکاردیوگرافی	سونوگرافی قلب برای بررسی ساختار و عملکرد آن.
۲۲	Echo	Echocardiography (Heart)	اکوکاردیوگرافی قلب	سونوگرافی ساختار و عملکرد قلب.
۲۳	ECG/EKG	Electrocardiogram	نوار قلب	ثبت فعالیت الکتریکی قلب.
۲۴	EEG	Electroencephalogram	ثبت امواج مغزی	ثبت امواج مغزی.
۲۵		Electrophysiological Tests	تست‌های الکتروفیزیولوژیک	شامل نوار قلب، هولتر، تست ورزش و میز تیلت.

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۲۶	EPS	Electrophysiology	الکتروفیزیولوژی	بررسی ریتم‌های غیرطبیعی قلب.
۲۷		Endoscopy	آندوسکوپی	مشاهده داخل اعضای داخلی با لوله انعطاف‌پذیر و دوربین.
۲۸	ESR	Erythrocyte Sedimentation Rate	سرعت رسوب گلبول‌های قرمز	اندازه‌گیری سرعت رسوب گلبول‌های قرمز، نشانه التهاب.
۲۹		Fluoroscopy	فلوروسکوپی	تصویربرداری زنده و متحرک با اشعه ایکس برای بررسی مایعات و حرکت در بدن، مثلاً در بلع باریم.
۳۰		Functional Tests	تست‌های عملکردی	برای ارزیابی کارکرد قلب و ریه، شامل نوار قلب، اکوا و دیگر تست‌ها.
۳۱		Gastroscopy	گاستروسکوپی	آندوسکوپی برای مشاهده معده.
۳۲	HbA1c	Hemoglobin A1c	هموگلوبین A1c	میانگین قند خون در ۳ ماه گذشته، مهم در مدیریت دیابت.
۳۳		Invasive & Semi-Invasive Procedures	اقدامات تشخیصی تهاجمی و نیمه‌تهاجمی	شامل بیوپسی، آسپیراسیون، آندوسکوپی و سایر روش‌هایی که نیاز به وارد کردن ابزار به داخل بدن دارند.
۳۴	MRI	Magnetic Resonance Imaging	ام‌آر‌آی	تصویربرداری با میدان مغناطیسی و امواج رادیویی برای مشاهده جزئیات زیاد از اعضا و بافت‌ها.
۳۵		Mammography	ماموگرافی	تصویربرداری با اشعه ایکس از پستان برای تشخیص زودهنگام سرطان سینه.
۳۶		Microbiology & Infection Diagnostics	تشخیص میکروبیولوژیک و عفونت	برای تشخیص عفونت‌های باکتریایی و ویروسی.
۳۷		Myocardial Perfusion Scan	اسکن پرفیوژن میوکارد	بررسی خون‌رسانی به قلب.

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۳۸		Other Diagnostic Procedures	سایر اقدامات تشخیصی	مانند پونکسیون، پاپ اسمیر، و آزمایش‌های آلرژی.
۳۹	PCR	Polymerase Chain Reaction	پی‌سی‌آر	آزمایش مولکولی برای تشخیص عوامل عفونی، مانند کووید ۱۹
۴۰	PET Scan	Positron Emission Tomography	پت اسکن	تصویربرداری متابولیک با مواد رادیواکتیو برای بررسی فعالیت‌های متابولیک بدن.
۴۱	PT/INR	Prothrombin Time/International Normalized Ratio	زمان انعقاد خون/نسبت استاندارد شده انعقاد	بررسی زمان انعقاد خون و استاندارد بودن آن.
۴۲	X-ray	Radiography	رادیوگرافی/عکس‌برداری با اشعه ایکس	تصویربرداری با اشعه ایکس برای مشاهده ساختارهای داخلی بدن، مخصوصاً استخوان‌ها و مواد نرم.
۴۳		Spirometry	اسپیرومتری	بررسی عملکرد ریه‌ها.
۴۴		Stress Test	تست ورزش	ارزیابی عملکرد قلب هنگام فعالیت.
۴۵		Troponin	تروپونین	آنزیم قلبی که در سگته‌های قلبی بالا می‌رود.
۴۶	Sonography	Ultrasound	سونوگرافی	استفاده از امواج صوتی برای تولید تصاویر از اندام‌ها و بافت‌های داخلی بدن بدون اشعه ایکس.
۴۷		Urine Culture	کشت ادرار	تشخیص عفونت ادراری.
۴۸		Amenorrhea	آمنوره	عدم قاعدگی (اولیه یا ثانویه).
۴۹	Lung Biopsy	Biopsia Pulmonis	بیوپسی ریه	نمونه‌برداری از بافت ریه

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۵۱		Breast Biopsy	بیوپسی پستان	نمونه‌برداری از بافت پستان برای بررسی سرطان.
۵۲	Bronchoscopy	Bronchoscopus	برونکوسکوپ	مشاهده مجاری تنفسی با لوله انعطاف‌پذیر
۵۳	C-section	Cesarean Section	سزارین	زایمان از طریق برش جراحی در شکم و رحم.
۵۴		Colposcopy	کولپوسکوپ	بررسی دهانه رحم با میکروسکوپ مخصوص (پس از پاپ اسمیر غیرطبیعی).
۵۵		Cultura Sputis	کشت خلط	آزمایش برای تشخیص عفونت‌های باکتریایی در خلط
۵۶	DLCO	Diffusing Capacity of the Lung (DLCO)	تست انتشار گاز (DLCO)	اندازه‌گیری توانایی انتقال اکسیژن توسط ریه‌ها
۵۷	D&C	Dilation & Curettage	اتساع و کورتاژ	جراحی کوچک برای تراشیدن دیواره رحم (تشخیصی یا درمانی).
۵۸		Dysmenorrhea	دیسمنوره	درد شدید قاعدگی.
۵۹		Eclampsia	اکلامپسی	تشنج ناشی از پره‌اکلامپسی شدید.
۶۰		Ectopic Pregnancy	حاملگی خارج رحمی	لانه‌گزینی جنین در خارج از رحم (معمولاً در لوله فالوپ).
۶۱		Endometriosis	اندومتریوز	رشد بافت رحم در خارج از رحم (علت درد لگنی).
۶۲		Episiotomy	اپیزیوتومی	برش جراحی در پرینه برای تسهیل زایمان طبیعی.

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۶۳		Fibroids (Uterine Leiomyoma)	فیبروم رحمی	تومورهای خوش خیم در دیواره رحم.
۶۴	GDM	Gestational Diabetes	دیابت بارداری	دیابتی که در دوران بارداری ایجاد می شود.
۶۵	GYN	Gynecology	زنان	شاخه ای از پزشکی که به سلامت دستگاه تناسلی زنانه می پردازد.
۶۶	HPV	Human Papillomavirus	ویروس پاپیلومای انسانی	عفونت ویروسی که می تواند باعث زگیل تناسلی یا سرطان دهانه رحم شود.
۶۷		Hysterectomy	هیستریکتومی	عمل جراحی برداشتن رحم (ممکن است کامل یا جزئی باشد).
۶۸		Hysteroscopy	هیستروسکوپی	روش تشخیصی/درمانی برای مشاهده داخل رحم با دوربین.
۶۹		Imagearium Pulmonis	تصویربرداری ریه	روش های تصویربرداری برای بررسی وضعیت ریه ها
۷۰	IVF	In Vitro Fertilization	لقاح مصنوعی (آی وی اف)	روش کمک باروری برای درمان ناباروری.
۷۱		Induced Abortion	سقط القای	خاتمه عمدی بارداری.
۷۲	IUD	Intrauterine Device	آی یودی	وسیله پیشگیری از بارداری که در رحم قرار می گیرد.
۷۳		Laparoscopy	لاپاراسکوپی	جراحی کم تهاجمی با دوربین و ابزارهای باریک از طریق برش های کوچک.
۷۴	BAL (Bronchoalveolar Lavage)	Lavage Bronchoalveolaris (BAL)	لاواژ برونکوآلوئولار	نمونه گیری از مایع درون ریه ها

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۷۵	MRI	Magnetic Resonance Imaging Pulmonis	ریه MRI	تصویر برداری با میدان مغناطیسی و امواج رادیویی از ریه‌ها
۷۶		Mammography	ماموگرافی	تصویربرداری از پستان برای تشخیص سرطان سینه.
۷۷		Menorrhagia	منوراژی	خونریزی شدید قاعدگی.
۷۸	SAB	Miscarriage (Spontaneous Abortion)	سقط خودبه‌خودی	از دست دادن جنین قبل از هفته ?? بارداری.
۷۹	OB	Obstetrics	مامایی	مراقبت از بارداری، زایمان و دوره پس از زایمان.
۸۰	OB/GYN	Obstetrics & Gynecology	زنان و زایمان	تخصص ترکیبی در زمینه بارداری و بیماری‌های زنان.
۸۱		Oophorectomy	اوفورکتومی	جراحی برداشتن تخمدان‌ها.
۸۲		Pap Smear	پاپ اسمیر	آزمایش غربالگری برای تشخیص سرطان دهانه رحم.
۸۳	PID	Pelvic Inflammatory Disease	بیماری التهابی لگن	عفونت دستگاه تناسلی زنانه (اغلب با STD مرتبط است).
۸۴	Body Plethysmography	Plethysmographia corporalis	پلتیسموگرافی	اندازه‌گیری حجم ریه در حالت استراحت
۸۵	PCOS	Polycystic Ovary Syndrome	سندرم تخمدان پلی‌کیستیک	اختلال هورمونی با کیست‌های تخمدانی، بینظمی قاعدگی و ناباروری.
۸۶	PPH	Postpartum Hemorrhage	خونریزی پس از زایمان	خونریزی بیش از حد بعد از زایمان.
۸۷		Preeclampsia	پره‌اکلامپسی	فشار خون بالا و دفع پروتئین در ادرار در بارداری.

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۸۸	PMS	Premenstrual Syndrome	سندرم پیش از قاعدگی	علائم جسمی و روانی قبل از قاعدگی.
۸۹	Pulse Oximetry	Pulsus Oximeter	پالس اکسیمتری	اندازه‌گیری سطح اکسیژن خون غیرتهاجمی
۹۰		Radiographia Thoracis	رادیوگرافی قفسه سینه	تصویربرداری با اشعه ایکس از قفسه سینه
۹۱		Salpingectomy	سالپنژکتومی	برداشتن لوله‌های فالوپ.
۹۲		Spirometria	اسپیرومتری	اندازه‌گیری حجم و ظرفیت ریه
۹۳	Methacholine Challenge Test	Testum provocativum Methacholine	تست متاکولین	تشخیص آسم
۹۴	CT Scan	Tomographia Computata	سی‌تی‌اسکن	تصویربرداری مقطعی دقیق از قفسه سینه با اشعه ایکس
۹۵	PET Scan	Tomographia Positron Emission	تصویربرداری با توموگرافی پوزیترون	بررسی فعالیت‌های متابولیک در بافت‌ها با مواد رادیواکتیو
۹۶	TB (Tuberculin Test/IGRA)	Tuberculinum Test / Interferon-Gamma Release Assay (IGRA)	آزمایش TB	تشخیص بیماری سل (تست توبرکولین یا IGRA)
۹۷	Ultrasound (Sonography)	Ultrasonogramma Pulmonum	اولتراسوند (سونوگرافی ریه‌ها)	ارزیابی مایعات و آسیب‌های سیستمیک در اطراف ریه‌ها
۹۸		General Surgery	جراحی عمومی	شامل اعمال جراحی روی اندام‌های شکمی، تیروئید، پستان و...
۹۹		Laparotomy	لاپاراتومی	جراحی باز شکم برای بررسی یا عمل روی اندام‌های داخلی
۱۰۰		Appendectomy	آپاندکتومی	جراحی برداشتن آپاندیس

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۱۰۱		Cholecystectomy	کله سیستکتومی	جراحی برداشتن کیسه صفرا
۱۰۲		Herniorrhaphy	هرنیورافی	ترمیم فتق
۱۰۳		Gastrectomy	گاسترکتومی	برداشتن معده
۱۰۴		Colectomy	کولکتومی	برداشتن قسمتی از روده بزرگ
۱۰۵		Hemicolectomy	همیکولکتومی	برداشتن نیمی از روده بزرگ
۱۰۶		Ileostomy	ایلئوستومی	ایجاد راه خروجی از ایلئوم
۱۰۷		Exploratory Laparotomy	لاپاراتومی اکتشافی	جراحی بررسی داخلی شکم
۱۰۸		Debridement	دبریدمان	برداشتن بافت مرده یا آلوده
۱۰۹		Splenectomy	اسپلنکتومی	برداشتن طحال
۱۱۰	GA	GA (General Anesthesia)	بی‌هوشی عمومی	
۱۱۱	LA	LA (Local Anesthesia)	بی‌حسی موضعی	
۱۱۲	OR	OR (Operating Room)	اتاق عمل	
۱۱۳	ERCP	ERCP (Endoscopic Retrograde Cholangiopancreatography)	روش تشخیصی مجاری صفراوی	

ردیف	اختصار	اصطلاح پزشکی	ترجمه فارسی	معنی و توضیحات
۱۱۴		Pre-op	مراقبت‌های قبل از عمل	
۱۱۵		Post-op	مراقبت‌های بعد از عمل	
۱۱۶	NPO	NPO	ممنوعیت خوردن و آشامیدن	
۱۱۷		DVT Prophylaxis	پیشگیری از ترومبوز	
۱۱۸		Whipple Procedure	پروسیجر وایپل	جراحی پانکراس و مجاری صفراوی
۱۱۹		Hartmann's Procedure	پروسیجر هارتمن	جراحی روده بزرگ
۱۲۰	TAH-BSO	TAH-BSO	هیسترکتومی شکمی کامل به همراه برداشتن تخمدان‌ها و لوله‌ها	
۱۲۱	LSCS	LSCS	زایمان از طریق برش در بخش پایین رحمی	